

**Protokół**  
**z posiedzenia Zespołu problemowego ds. ubezpieczeń społecznych RDS**  
**z dnia 26 października 2017 r.**

**Miejsce posiedzenia:** Centrum Partnerstwa Społecznego „Dialog”

**Przewodniczący:** Jan Klimek, Przewodniczący Zespołu problemowego ds. ubezpieczeń społecznych RDS.

**Uczestnicy posiedzenia:** Członkowie Zespołu problemowego ds. ubezpieczeń społecznych RDS oraz eksperci.

W posiedzeniu uczestniczyli także Marcin Zieleniecki – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Danuta Koradecka -Dyrektor Centralnego Instytutu Ochrony Pracy – Państwowego Instytutu Badawczego, przedstawiciele Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Dorota Bieniasz – Członek Zarządu ZUS, odpowiedzialna za świadczenia i orzecznictwo.

**Przyjęto następujący porządek obrad:**

- 1.Kontynuacja dyskusji w zakresie emerytur pomostowych.
- 2.Sprawy różne.

**Przewodniczący Jan Klimek, ZRP** przywitał członków Zespołu oraz zaproszonych gości, a następnie przedstawił tematykę posiedzenia. Przypomniał, iż do Zespołu wpłynęły dwa projekty, które powinny zostać włączone do dyskusji na posiedzeniu Zespołu: Poselski projekt ustawy *o stałym dodatku pieniężnym dla niektórych emerytów, rencistów i osób pobierających świadczenia przedemerytalne, zasiłki przedemerytalne, emerytury pomostowe albo nauczycielskie świadczenia kompensacyjne* oraz Rządowy projekt ustawy *o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla*.

**Henryk Nakonieczny, NSZZ „Solidarność”** zauważył, iż do Zespołu właśnie skierowano projekt zmiany ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, który swoimi postanowieniami

istotnie ingeruje w system ubezpieczeń społecznych. Następnie zwrócił się o przedstawienie głównych założeń, celów i konsekwencji wspomnianego projektu.

Odpowiadając na pytanie **Marcin Zieleniecki, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej** potwierdził, że projekt został dzisiaj przekazany do konsultacji społecznych. Propozycja nowelizacji zakłada zniesienie ograniczenia maksymalnej rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe. Obecnie roczna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe w danym roku kalendarzowym nie może być wyższa od kwoty odpowiadającej 30-krotności prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce na dany rok. Dodał, iż projekt pozostaje na wstępnym etapie prac i w dniu dzisiejszym będzie przedmiotem obrad na Komitecie Stałym Rady Ministrów. Tryb prac nad projektem zakłada równoczesne konsultacje społeczne i prace wewnętrzne w ramach Rady Ministrów. W związku z kalendarzem prac parlamentu i koniecznością dostosowania regulacji w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych i od osób prawnych niezbędne jest aby terminem wejścia w życie ustawy był 1 stycznia 2018 roku.

**Henryk Nakonieczny, NSZZ „Solidarność”** zauważył, że trudno mówić o wstępnym etapie prac gdy na konsultacje przeznaczono jedynie 21 dni, a projekt w dniu dzisiejszym zostaje przekazany pod obradowanie na Komitecie Stałym Rady Ministrów. W jego ocenie oznacza to, że w ogóle nie zakłada się konsultacji publicznych. Dodał, że tym projektem dokonuje się generalnej zmiany całego systemu ubezpieczeń, a wprowadzanie tak zasadniczych zmian wymaga głębokich rozmów i uzgodnień. Następnie zwrócił się o wyjaśnienie czy zniesienie progu pobierania składki jest równoznaczne ze zniesieniem progu ograniczającego wysokość świadczeń.

**Wojciech Nagel, BCC** zwrócił się z pytaniem do Ministra Zielenieckiego o cel nowelizacji.

**Marcin Zieleniecki, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej** w odniesieniu do wypowiedzi Henryka Nakoniecznego wyjaśnił, że projekt poza zniesieniem limitu 30-krotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, zakłada również zniesienie ograniczenia maksymalnego wskaźnika wysokości podstawy wymiaru świadczenia na poziomie 250%. Tym samym zwiększenie wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe będzie skutkowało zwiększeniem wymiaru przyszłych świadczeń emerytalnych. Według wyliczeń Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej rozwiązanie będzie dotyczyć około 2% osób – 350 tysięcy osób, które dotychczas korzystały z mechanizmu zdefiniowanego świadczenia. Dodał, że celem projektu jest zwiększenie redystrybucji w obrębie grupy osób, które podlegają ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu. W założeniu

przyszła emerytura oraz renta z tytułu niezdolności do pracy będzie w pełni zastępować utracony dochód. Podsumowując Minister zapewnił, że wszelkie nadsyłane uwagi partnerów społecznych do projektu ustawy będą analizowane.

**Henryk Nakonieczny, NSZZ „Solidarność”** zgłosił zastrzeżenia do trybu konsultacji. W jego ocenie wybrany sposób procedowania jest niezgodny z ustawą o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego i uniemożliwia Radzie Dialogu Społecznego oraz partnerom społecznym zajęcie stanowiska. Dodał, że nie ma zgody partnerów społecznych na taką formę dialogu, szczególnie w tak zasadniczych kwestiach.

**Wiesława Taranowska, OPZZ** poparła stanowisko Henryka Nakoniecznego, NSZZ „Solidarność”. Dodała, iż taka procedura jest kategorię przeciwno dialogowi i jest sprzeczna z ustawą o Radzie Dialogu Społecznego. Nie ma przyzwolenia Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych na taki tryb prac.

*Partnerzy społeczni zaapelowali o zmianę trybu procedowania tak by umożliwić konsultacje zgodne z ustawą o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego.*

W związku z uwagami strony społecznej **Marcin Zieleniecki, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej** zaproponował by kolejne spotkanie Zespołu problemowego ds. ubezpieczeń społecznych RDS poświęcić dyskusji nad nowelizacją ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Dodał, że pilny tryb procedowania wynika z kalendarza prac parlamentu i woli wnioskodawcy by ustawa weszła w życie z dniem 1 stycznia 2018 roku.

## **Ad.1**

### Kontynuacja dyskusji w zakresie emerytur pomostowych.

**Marcin Zieleniecki, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej** zasugerował by dyskusje w temacie emerytur pomostowych zapoczątkowała strona związkowa, która wnioskowała o wprowadzenie tego punktu do porządku obrad.

**Henryk Nakonieczny, NSZZ „Solidarność”** zaznaczył, że dla dobra dyskusji to strona rządowa w pierwszej kolejności powinna przedstawić stanowisko. Przypomniał, iż wprowadzenie ustawy o emeryturach pomostowych nastąpiło przy ogromnym sprzeciwie społecznym, a jej głównym celem było ograniczenie liczby uprawnionych do wcześniejszej emerytury z powodu pracy w szczególnych warunkach pracy lub w szczególnym charakterze.

Dodał, że zastosowane mechanizmy i definicje nie miały żadnego racjonalnego uzasadnienia. Partia rządząca powinna wywiązać się z zobowiązań wynikających z wcześniejszych stanowisk jak również deklaracji wyborczych dotyczących uchylecia wygaszania emerytur pomostowych. Tylko wówczas będzie możliwe prowadzenie wspólnych prac nad elementami, które należałoby uregulować w ustawie takich jak definicja, system weryfikacji i uznawania stanowisk pracy w warunkach szczególnych oraz zakres czynników warunków szczególnych.

**Wiesława Taranowska, OPZZ** podzieliła pogląd Henryka Nakoniecznego NSZZ „Solidarność”. Należy przede wszystkim uchylić wygaszanie emerytur pomostowych oraz wzmocnić uprawnienia inspekcji pracy w ustawie o emeryturach pomostowych.

**Waldemar Lutkowski, FZZ** powiedział, iż podstawą do dalszej dyskusji jest uchylene wygaszania emerytur pomostowych, co umożliwi wprowadzenie koniecznych zmian do ustawy na przykład w zakresie uprawnień osób zatrudnionych na umowach innych niż umowy o pracę.

**Wojciech Nagel, BCC** powiedział, iż okres obowiązywania ustawy pozwala na ocenę jej funkcjonowania w praktyce oraz określenie, które z jej rozwiązań wymaga korekty.

**Bogdan Grzybowski, OPZZ** stwierdził, iż w ustawie o emeryturach pomostowych została naruszona podstawowa zasada ubezpieczenia społecznego. Zgodnie z tą zasadą ubezpieczyciel zobowiązuje się do wypłaty określonego świadczenia w przypadku zajścia ryzyka, od którego pracownik jest ubezpieczony i wnoszona jest składka.

**Sławomir Łukasiewicz, OPZZ** zauważył, iż dotychczas nie wprowadzono żadnych zmian do ustawy o emeryturach pomostowych pomimo wniosków partnerów społecznych. Wyjątek stanowią zmiany związane z wydłużeniem i zrównaniem powszechnego wieku emerytalnego. Zastrzeżenia budzą na przykład niesprawiedliwe zasady przyznawania rekompensat, które stanowią odszkodowanie za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze dla osób bez praw do emerytury pomostowej. Ponadto kwestionowane są okresy zatrudnienia w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze w związku z rozbieżnościami w nazewnictwie.

**Danuta Koradecka, Dyrektor Centralnego Instytutu Ochrony Pracy - Państwowego Instytutu Badawczego** odnosząc się do wypowiedzi Henryka Nakoniecznego NSZZ „Solidarność” w sprawie definicji i czynników zawartych w ustawie o emeryturach pomostowych stwierdziła, iż definicja pracy w szczególnych warunkach i o szczególnym charakterze w świetle aktualnej wiedzy nie powinna ulec zmianie. Dodała, iż kwestia sporna dotycząca czynników ryzyka wiązała się z faktem nierozróżniania definicji pracy w warunkach szkodliwych od pracy w warunkach szczególnych. Regulacja nie jest adresowana do osób pracujących w warunkach szkodliwych. Ideą ustawy jest uwzględnienie czynników, które z

wiekami stanowią szczególną uciążliwość dla pracownika. Zgłoszone uwagi dotyczyły także jakości pomiarów czynników w środowisku pracy. W jej ocenie istotne jest by na poziomie przedsiębiorstwa uwzględniać opinię inspekcji pracy oraz dbać o rzetelny pomiar czynników narażenia.

**Henryk Nakonieczny, NSZZ „Solidarność”** zwrócił uwagę, iż wyłączenie wielu czynników pracy szczególnej spowodowało, że definitywnie zmniejszyła się liczba zatrudnionych w warunkach szczególnych i w szczególnym charakterze. Celem ustawy było ograniczenie osób uprawnionych nie zaś racjonalne rozwiązanie. Dodał, iż w sposób bezwzględny należy uchylić zasadę wygaszania prawa do emerytur pomostowych i dążyć do zmiany całego systemu organizacyjnego.

**Minister Zieleniecki, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej** poinformował, iż z wyliczeń dotyczących skutków finansowych usunięcia rozwiązania, które wymaga by praca w szczególnych warunkach i o szczególnym charakterze była rozpoczęta przed 1 stycznia 1999 roku wynika, iż stopa procentowa składki by system mógł się samo bilansować musiałaby być podniesiona do 7 %. Dodał, że postulat uchylenia wygaszania emerytur pomostowych jest możliwy do realizacji, ale wymaga konsensusu pomiędzy stroną związkową, a stroną pracodawców, która ponosi koszty funkcjonowania systemu emerytur pomostowych związane ze stopą procentową składki.

## **Ad.2**

### **Dyskusja nad:**

Poselskim projektem ustawy o stałym dodatku pieniężnym dla niektórych emerytów, rencistów i osób pobierających świadczenia przedemerytalne, zasiłki przedemerytalne, emerytury pomostowe albo nauczycielskie świadczenia kompensacyjne.

**Bogdan Grzybowski, OPZZ** powiedział, iż w związku z corocznie malejącą stopą zastąpienia strona związkowa popiera projekt ustawy o stałym dodatku dla osób o niskich świadczeniach. Jest to jedno z rozwiązań, które mogłoby poprawić sytuację najsłabiej uposażonych grup.

Rządowym projektem ustawy o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla.

Strona związkowa negatywnie zaopiniowała rządowy projekt ustawy o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla.

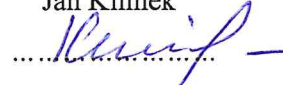
Wobec wyczerpania wszystkich punktów porządku obrad **Jan Klimek, ZRP** podziękował członkom Zespołu oraz zaproszonym gościom za przybycie i zamknął posiedzenie.

*Sporządziła*

*Marlena Wiśniewska*

*Biuro Rady Dialogu Społecznego*

Jan Klimek



Przewodniczący Zespołu